

Razvijanje životnih vještina

Kao što je izloženo u kursu o *Višedimenzionalnom Razvoju Učesnika*, sport za razvoj je više od 'samo' fizičke vježbe i treninga vještina.

U kombinaciji sa sveobuhvatnim razvojem (mladih) učesnika, cilj je **promocija i razvoj životnih vještina**.

Ovaj kurs u Razvoju životnih vještina bliže proučava koje se vještine mogu predavati i kako. Kao i uvijek, imajte na umu da postoji pet glavnih principa i da S4D može svoj puni potencijal razviti samo ako se svi principi uzmu u obzir i primijene.

! **'Kompetencija' se može koristiti kao sinonim za 'životnu vještinu'.**

Životne vještine su ključne za pomaganje (mladim) učesnicima da **prevladaju izazove na terenu i izvan njega** i osiguravaju da

žive uspješan i ispunjen život. Sve životne vještine navedene u ovom kursu ne moraju se predavati u svakoj zemlji ili projektu. Umjesto toga, oni predstavljaju cjelokupne životne vještine koje se mogu podučavati pomoću S4D-a.

Sport se predstavio kao korisno sredstvo za podučavanje životnih vještina, jer se **mladi učesnici mogu lako targetirati i aktivno uključiti kroz sport**. Životne vještine treba ugraditi u uobičajeni trening, čineći njihovo prenošenje suptilnijim i suštinskim nego kada ih se podučava tradicionalnjim nastavnim metodama. Na taj

način djeca i mlađi mogu iskusiti vještine iz prve ruke i moći će ih lakše uključiti. Tri su **glavne skupine kompetencija: vlastite, socijalne i metodološke kompetencije**. Svaka od ovih skupina sastoji se od niza specifičnih, individualnih životnih vještina koje se mogu razviti koristeći sport kao sredstvo. Kompletanu listu ovih životnih vještina prikazana je u nastavku.

Detaljne, osnovne skupine kompetencija za djecu i omladinu mogu se naći na web stranici 'Sport for Development Resource Toolkit' pod: [Essentials – S4D Competences – Children and Youth Competences](#). Međutim, čak i detaljne, osnovne Okvirne Kompetencije za

Djecu i Omladinu Sporta za Razvoj, i dalje mogu izgledati prilično široke i nedefinisane. Stoga je apsolutno neophodno da se **pojedinačne vještine svake skupine uvijek prilagode specifičnom kontekstu i temi S4D treninga** kao što su Sport za zdravlje, Sport za ravnopravnost spolova, Sport za prevenciju nasilja ili Sport za zapošljivost.

Cilj S4D-a je **integrirati životne vještine u treninge** na način koji omogućava mlađim učesnicima da ih uključe u svoj svakodnevni životni kontekst i prenesu ih u isti. Široki spektar vještina može se naučiti koristeći sport kao sredstvo za njihov razvoj. One uključuju sljedeće:

Samopercepcija	Povjerenje	Motivacija	Odgovornost	Otpornost	Disciplina	Rješavanje sukoba
Orijentacija prema cilju	Prilagodljivost	Kreativnost	Empatija	Solidarnost	Saradnja	Poštovanje i tolerancija
Poštena igra & jednakost	Komuniciranje	Kritično mišljenje	Vještine donošenja odluka	Rješavanje problema		

Da bi (mladi) učesnici mogli razviti životne vještine koristeći S4D aktivnosti, važno je biti svjestan procesa koji se odvija prilikom razvijanja ovih vještina. Različite vlastite, socijalne i metodološke kompetencije treba razvijati u više navrata i dosljedno, tako da ih učesnici vremenom uključuju i budu u stanju da pređu sa nesvesne nesposobnosti na reflektivnu kompetenciju.

Kao što je već spomenuto, okviri kompetencija trebaju biti prilagođeni određenim temama i kontekstima. Korisni primjer kako može izgledati takva skupina kompetencija specifičnih za određenu temu nalazi se na web stranici 'Sport for Development Resource Toolkit' pod: [Topic Collection – Sport for Employability – Competences – Competences Children and Youth.](#)

Nekoliko odabralih primjera detaljnih, osnovnih S4D životnih vještina (za razliku od životnih vještina specifičnih za temu) predavanih na treningu Sport za zapošljivost uključeno je u sledeću tabelu. Ovi primjeri su samo reprezentativni uzorak i nikako ne pružaju cijelovit pregled. Potpuni okviri kompetencija mogu se naći na gore navedenoj vezi.

Nesvesna nesposobnost

Neznanje da nedostaje sposobnost.

Svesna nesposobnost

Znati da nedostaje sposobnost i želeti je naučiti.

Svesna kompetencija

Naučiti sposobnost, ali još uvijek se morati koncentrirati da je primijeni.

Nesvesna kompetencija

Naučiti neku sposobnost i internalizirati je tako da se može nesvesno primjeniti kada je to potrebno.

Reflektivna kompetencija

Ne samo sposobnost nesvesne primjene sposobnosti, već i razmišljanje o njoj i objašnjavanje drugima.

Životne vještine koje djeca i mladi stječu u S4D		Životne vještine koje djeca i mladi stječu u sportu za zapošljivost
Vlastite kompetencije	Samopouzdanje i povjerenje	... znati o njihovim sposobnostima i kvalifikacijama
Socijalne kompetencije	Poštovanje, poštena igra i tolerancija	... biti tolerantni i pažljivi prema različitosti ... pošteni i tolerantni su prema novim kolegama ili saigračima koji dolaze iz drugih okruženja ili konteksta
Metodološke kompetencije	Odlučivanje	... Procijeniti datu situaciju i birati odgovarajući način djelovanja ... Procijene datu situaciju na terenu ili na radnom mjestu i biraju odgovarajući tok akcije